

Osječki vatrogasci u intervencijama spašavanja životinja

I zmija je božje stvorenje...

Tekst: Boris Banjan, dipl.ing.

Kažu pobožni ljudi, ali kad se nađu u blizini tog stvorenja zaborave na ovu crkvenu dogmu i najčešće agresivno reaguju na njezinu prisutnost. Razlog toj agresiji dva su ljudska osjećaja: strah i gađenje. Većini ljudi doista nije ugodno gledati vijugavo, gmizavo stvorenje koje zna opasno prijetiti ukoliko se osjeti ugroženim.

Kako se vatrogastvo u Hrvatskoj u zadnjem desetljeću razvija u mnogo pravaca, najčešće okrijepljeno svježim zapadnim vjetrovima, tako se i shvaćanje uloge ove službe tumači različito od jedne do druge postrojbe. Dok će jedni spremno prihvatiti poziv za pomoć ukoliko se pojavi zmija u nečijem dvorištu, drugi će se čuditi otkud ljudima ideja da se vatrogasci bave i ovakvim poslovima. U prilog onim prvima ne ide ni činjenica da je društvo u kojem živimo nespremno na ovakve situacije, pa ukoliko potražite savjet nadležne službe za zaštitu prirode, oni se nađu na sto muka jer znaju da su to zaštićene životinje koje se ne smije dirati. No, što s činjeni-

Vatrogasci jedini imaju tehničke i kadrovske mogućnosti za spašavanje životinja. Ipak, dok se ne riješe planovi za unaprjeđenje struke, osječki vatrogasci se moraju samostalno dovijati problemima oko obuke i alata koji im prilikom takvih intervencija trebaju.

com da se zmija pojavila u kući, bolnici ili dvorištu usred grada? Tu počinje citiranje propisa i obično se sve završi: „...*dobit ćete pismeni odgovor* ...“ koji, na primjer, mi u Osijeku čekamo drugu godinu. Za to vrijeme, nekoliko desetaka zmija smo premjestili izvan naselja u prirodni okoliš jer s njima ne možete čak ni u zoo vrt koji ima vrlo stroge sanitarne propise. Ništa manji problem nije ni obuka vatrogasaca koji pokazuju zanimanje za ovaj posao. Mi smo imali sreće; naišli smo na pravog stručnjaka – Jadranka Borasa, doktora veterinarske medicine, zaposlenog u Zoo vrtu u Osijeku. On nam je dao neophodne informacije o zmijama, proveo praktičnu obuku o njihovom hvatanju te s nama sudjelovao u prvim intervencijama. Opremu za hvatanje zmija kupili smo u inozemstvu, a neke dijelove sami izradili. I eto, netko će reći da se bavimo glupostima, a mi mislimo da postajemo prava vatrogasna služba – pomažemo građanima u svim opasnim situacijama.

Naravno da je obuka koju smo mi prošli nedovoljna. Zmije su opasne životinje i kada nisu otrovne. Postoje brojne zarazne bolesti koje možete od njih dobiti. Također, nisam siguran da su sve premještene zmije preživjele u novom okolišu. Naše poznavanje zmija s kojima se srećemo nije dovoljno, pa stoga nisam siguran da nismo uhvatili i koju otrovnicu. U Slavonskom Brodu uhvaćene su riđovke – najotrovnije europske zmije. To što kod nas nisu

zamijećene ne znači da ih nema.

NEOBIČNI KUĆNI LJUBIMCI

Uvijek postoji i faktor na koji se ne može utjecati, a to je bijeg kakvog kućnog ljubimca koje ljudi drže u svojim domovima. Prije nekoliko godina imali smo doista čudnu situaciju – hvatali smo iguanu duljine cca 1,5 m koja je pala s jednog balkona. Neobična intervencija dogodila nam se i prilikom izvlačenja konja koji je upao u sep-

tičku jamu. Sirota životinja pomahnitalo je stala gristi i ritati se kad su je vatrogasci izvukli pomoću vitla i tehničkog vozila. Spas se tada tražio ispod i preko ograde, iza staje i svuda uokolo. Ništa manje opasne nisu niti situacije u kojima iz dima izranjaju rogovi koje nose uplašene životinje od 500 i više kila. Znale su pred nas izlijetati ogromne krmače i nerasti prestravljeni vatrom i dimom što doista zna biti opasno.

Zatim, tu je hvatanje pasa i mačaka. Doga koju

je vatrogasac spašavao iz zaleđenog jezera umalo ga je stajala života. Intervencija na balkonu jedne zgrade gotovo je kobno završila jer je vatrogasac uskočio na balkon na kojem je bio pit bul terijer.

Nedavno smo jednu mačku vadili iz motora automobila; nesretna životinja toliko se duboko zavukla da smo se pri spašavanju služili alatima. Zatim tu je bila i intervencija spašavanja mačke koja je zavukla glavu u konzervu s psećom hranom promjera jedva 6-7 cm.

Papige i druge pernate ljubimce hvatamo mrežama koje smo također nabavili u inozemstvu jer ih kod nas nema.

U zadnje vrijeme imali

U zapadnim zemljama postoje cijeli vatrogasni odjeli koji se bave zaštitom i spašavanjem životinja

smo posla sa sovama i sokolima.

I zaista, malo životinjskog svijeta ima, a da se s njima nismo sreli. Opasni insekti poput stršljena, pčela i osa također su dio našeg svakodnevnog života. Ništa manje nisu opasne i intervencije na šumskom i poljoprivrednom zemljištu koje zahvati požar. Iz šiblja znaju istrčati divlje svinje te krupna jelenska divljač.

Mogao bih nabrajati brojne susrete s domaćim i divljim životinjama pa čak i onim egzotičnim poput

guštera i divovskih pauka.

No, vratimo se na problem pružanja usluga lokalnom stanovništvu. Trebamo li se i dalje samostalno dovijati kako pomagati pojedinim vrstama životinja? Možemo li odrediti sami koje ćemo vrste spašavati, a koje ćemo prepustiti nekom drugom? Ako ćemo prepustiti drugom, koje su to službe ili pojedinci? U Slavoniji je, npr. poznato da se samo jedan čovjek, koji živi u okolini Slavonskog Broda, bavi hvatanjem zmija. Tko će pak skinuti mačku ili papigu s drveta? Tko će se popeti na krov ili se spustiti u bunar po neku životinju? Ima li tko, osim vatrogasaca, uopće tehničkih i kadrov-

skih mogućnosti da pomogne u ovim situacijama?

Moje je mišljenje da je došlo vrijeme da se počnu raditi planovi za unaprjeđenje vatrogasne službe i u ovom pravcu. Vatrogasci trebaju biti opremljeni i osposobljeni i za ove poslove. Mnoge vatrogasne postrojbe na zapadu imaju cijele odjele koji se bave isključivo radom sa životinjama. To je bitna poveznica i sa zaštitom okoliša, neistraženim putem kojim vatrogasci također moraju poći. Ili možda ne moraju, ali onda su osuđeni na stagniranje.

I na kraju: i životinje su božja stvorenja, i one zaslužuju da im se pomogne, zar ne?

BROJNE INTERVENCIJE

Osječki vatrogasci spašavali su kućne ljubimce, ali i brojne egzotične i opasne divlje životinje